

שיתוף הפעולה הישראלי-ערבי כבר קיים: בין אויבי השלום

2 תענובות

המבין שלא יתכן שלום כלי אש"ף, העלה דנקנר טענה שהרהימה אותו.

ערפאת, כך אמר, לא עשה דבר כדי לעזור למחנה השלום הישראלי, הפועל למען ההכרה כאש"ף. הוא תקע סכין בגבה של תנועה זו.

אין לי ריב עם הקביעה שאש"ף יכול היה לעשות הרבה יותר לחיזוק מחנה השלום בישראל. זאת היתה טענתו העיקרית של עיצאם סרטאווי.

לסרטאווי לא היו חילוקי דעות עם ערפאת על המדיניות. אך היה לו יכוח איתו ועם חבריו בצמרת אש"ף על הרגש. הוא האמין שהוירה העיקרית במאבק על השלום היא דעת הקהל הישראלית, וכי אש"ף יכול לחזק את מחנה השלום הישראלי באופן מכריע על-ידי מחוות גדולות, חרמשמעות ורמטאיות למען השלום.

זוהי גם דעתו, וחזרתי עליה פעמים בלאסספר בשיחות עם ראשי אש"ף.

סרטאווי לא הצליח לשכנע את חבריו, מפני שגם המחנות שנעשו על-ידי אש"ף כלפי ישראל לא נשאו שום פרי. למשל: הנכונות להקים מדינה פלסטינית לצד ישראל, ההכרה בהחלטות האו"ם, התמיכה בהחלטות פאס, הפגישה עם ישראלים ציוניים. והתוצאה: כל הגופים הרגילים במשאומתן בין ישראל ואש"ף לא זכו ביחד במחירות האחרונות לכנסת אף באחוז אחד של הקולות היהודיים, ואילו הגופים הגדולים יותר (שלום עכשיו, מפ"ם, ר"ץ ודומיהם) אינם מוכנים אף להידבר עם אש"ף. המעשים גרמו לפילוג אש"ף ולרצח מנהיגים פלסטיניים ואילו בצד הישראלי לא נשאו שום פרי.

יש סה מעגליקסמים. לא הצלחנו לפרוץ אותו. זה רע לשלום.

היא גם סיפקה את התירוץ המבוקש להפצת מישרדיראש"ף בתוניסיה.

הפעולה בטוניסיה היקתה את העוקץ של הרצח בלארנקה, ויוזמת חוסיין ערפאת המשיכה להתקדם.

ואז באה חטיפת האוניה האיטלקית ורצח הנוסע היהודי הנבה. מבחינה פלסטינית, הפך האסון לשואה.

אין ספק לגבי המבצעים. זהו אירגון טרוריסטי קיצוני, המתנגד למדיניות ערפאת. לא יכול להיות ספק שאופי הפעולה ועיתויה באו להנחית מכת-מוות על מדיניות ערפאת.

נסינו של ערפאת להתערב כדי לצמצם את הנזק — בטרם נודע על רצח הנוסע — פעל בכורמאנג. אחרי זה היה קל לתעמולה של ממשלת-ישראל לייחס לו את האחריות לפיגוע כולו.

יתכן שערפאת היה יכול למנוע את המפולת על-ידי גינוי מהדהד ורמטאי של פיגועים אלה ונקיטת אמצעים דיפלומטיים נגד מבצעים. אולם האירגון של אבו אל-עבאס נהנה מחסות עיראקית, ועיראק היא כיום בעלת-הברית של הציר אש"ף-מצרים-ירדן. זהו חלק מן התיסבוכת הערבית.

התוצאות ידועות: מפולת דיפלומטית של אש"ף, נצחון-חינם של שימקון פרס, ביטול הופעת ערפאת לפני עצרת או"ם, ביטול פגישת אנשי-אש"ף עם שר-החוץ הבריטי, ועם ראשי השוק האירופי משותף.

בקיצור: גל של רגשות אנטי-פלסטיניים ברחבי העולם ומסע-הישגים של שימקון פרס ומכונת-התעמולה הישראלית, שהיא מהיעילות בעולם.

קורבן של כל המאורעות האלה הוא השלום: השלום שהוא אפשרי כיום, זה שחוסיין הציע אותו בעצרת האו"ם: "שלום תמורת שטחים".

ממשלת ישראל אינה רוצה בשלום הזה. היא רוצה בשלום שאינו אפשרי: שלום בלי אש"ף, בלי החזרת השטחים הכבושים, בלי ישות פלסטינית (גם במסגרת קונסרדציה עם ירדן).

גם האירגונים הפלסטיניים הקיצוניים ופטר רוניע ברמשק ובטרירולי של לוב אינם רוצים בשלום המוצע על-ידי חוסיין וערפאת. רובם אינם רוצים בשום שלום, אלא בהמשך המלחמה, ככל מחיר, עד להכחדת ישראל, ולוא בעוד 50 או 100 שנה.

בין שני הצדדים האלה יש שיתוף פעולה אובייקטיבי, אוטומטי ומושלם. אין שום צורך בתיאוריות קונספירטיביות כדי להסביר שיתוף-פעולה זה. שמעתי הרבה תיאור-יות כאלה: שהמוסד הסתני להנהגות האירגונים הפלסטיניים הקיצוניים (כפי שהאמין סרטאווי) וכיוצא בזה, התהליכים ברורים והגיוניים גם בלעדי זה.

התוצאות תהינה הרות-אסון. בהיעדר שלום, נשארת הבעיה הפלסטינית כפצע פתוח ומלאי מוגלה. ירידת קרנה של הנהגת אש"ף תביא לעליית היסודות הטרוריסטיים בעם הפלסטיני. קבוצות-טרור, "פרטיזן" יבצעו מעשי-רצח ביש-ראל ובשטחים הכבושים, ישראל תגיב במהלך מות יותר ויותר חמורות, הטרור יחזור ויתפשט בעולם, וירוחם הרבה-הרבה גם. בהיעדר שלום תיפרזם מלחמה חדרשה (נגד ירדן וסוריה), השלום עם מצרים יתמוטט, האיסלאם הקנאי נוסח-דומיננטי יתלט בעולם הערבי וישים קץ לכל אפשרות של שלום לצמיתות. ובסוף הדרך ממתנה השואה האטומית.

זוהי התשובה שלי לטומי לפיד.

אלה מכיוון אחר העלה ידידי אמנון דנקנר, וגם עליה הייתי רוצה להשיב. דנקנר הוא איש תנועת-השלום המתונה, ומקורו מאוד ליזם שרי. אני מניח שהוא מבטא כדבריו את ריגשותיהם של רבים וטובים, ועל כן הם מהיכיים תשובה. בין טענות שונות נגד מחנה-השלום העיקרי,

אברנידאל הוא (בין השאר) סוכן ישראלי, וכי ביצע את הפיגוע בשליחות ישראל.

העיתונאים הבריטים שאלו לדעתי על האשמה זו. השבתי: איני מאמין בכך, ואיני רוצה להאמין בכך.

כיום, אחרי חקירה ממצה, אני סבור כי אברנידאל פעל בשליחות הסורים, שביקשו לגרום את ישראל למלחמה כדי שצה"ל יחסל את ערפאת ואנשיו, אויבי סוריה. הסורים לא העלו על דעתם את הרעיון המטורף ששרון יתקוף גם את הצבא הסורי — התקפה שבאמת לא היה בה שום גיון.

הרי אינרמצו מלחמתי קצר זה, חזר שיתוף-הפעולה בין ממשלות ישראל וסוריה נגד אש"ף על כנו.

עוד לפני כן, ב-1976, נתנה ממשלת רביך פרס את הסכמתה הרישמית לפלישת הצבא הסורי ללבנון.

הסורים באו על-פי הזמנת הפלאנגת, בעלות-הברית של ישראל, ומטרתם היתה לחסל את המיני-מדינה של אש"ף בלבנון. המיבצע הסורי הזה לא הצליח, למרות שחיליהם הישראלי קיים מצור על נמלי אש"ף, צור וצידון, כשעה שהצבא הסורי הסתער עליהם ביבשה.

פרשה זו חזרה על עצמה ב-1983, כאשר הסתערו הצבא הסורי ושותפיו הפלסטיניים על מעוזי-אש"ף בטרירפולי שבכפוף לבנון, בעוד שחיליהם הישראלי הטיל עליהם מצור ימי.

בחדשים האחרונים אנהנו עדים למהדורה חדשה של אותו תסריט. סוריה ובעלי-בריתה הלבנוניים, וברא-שם אירגון אל-אמל השיעי, סתחו בהתקפה מאסיבית על מעוזי ערפאת במחנות-הפלטיים בבירות ובדרום לבנון. חיליהם הישראלי מקיים מצור על הנמלים, שדרכם מנסה ערפאת להחיש תיגבורת למחנות, שתושביהם צפויים לטבח נוסח צברה ושאת-ילה.

הפרשה שפתחה את הסיבוב האחרון של מעשייה-אלימות — לכידת קציני פת"ח בלב-ים, בדרם מקפריסין ללבנון — באה על רקע זה.

שיתוף-פעולה זה בין שתי מדינות ריבות נגד אויב משותף אינו חזון נדיר בהיסטוריה. המט-רות של ממשלת-ישראל והדיקטטורה הסורית הן שונות במהות. ממשלת-ישראל רוצה לחסל את אש"ף כדי לטרפד כל יומת-שלום, שתכריח אותה להחזיר את השטחים הכבושים. סוריה רוצה לחסל את אש"ף כדי להפוך את הפלסטינים לכלי שרת שלה, בנסיגונה להיות לכוח המנהיג בעולם הערבי.

כך נוצר שיתוף-פעולה אובייקטיבי, שאינו זקוק כלל להיברות.

פיגוע הרצחני בלארנקה וחיטפת האוניה האיטלקית מוכנים על רקע זה.

מי שנחן את הפקודה לבצע פיגוע ראוותני בקפריסין קיווה שהמעשה — יהיו תוצאותיו כאשר יהיו — יהרוס את יוזמת-השלום המשר-תפת של חוסיין וערפאת, בריוק ברגע הקריטי, כאשר יוקרת אש"ף הגיעה לשיא בינלאומי חדש.

וכאשר האמריקאים התחילו להיענות למהלכי חוסיין, הרבר כה ברור, כה מוכן מאליו, עד כי אין כאן מקום לשום ספק.

יתכן שרצח שלושת הישראלים לא היה מתוכנן, וכי שלושת חברי חוליית-הפיגוע איברו את עשתנותיהם. אך מי שמתכנן פיגוע כלשהו צריך לקחת בחשבון שמעשה כזה יכול לקרות, כייחוד כשהוא משתמש באדם זר ומופפע, כמו הבריטי.

איני יודע ברגע זה בנשחה מי אחראי לפעולה זו — פלג של פת"ח, המתנגד למדיניות ערפאת (ויש פלגים כאלה גם באירגון זה), או גוף שמחוץ לפת"ח. אין זה משנה הרבה.

הפעולה היתה אסון לעניין הפלסטיני, לישראל ולסוכווי השלום. היא היתה מתנה לכל אויבי השלום בישראל — בלומר, לכל מי שאינו מוכן לשלום הברוך בהחזרת השטחים הכבושים תמורת שלום.

לפני כמה שבועות פירסם טומי לפיד פניה אליי מעל עמודי מעריב. התוכן היה כה תמוה בעיניי — גם כשהוא בא מצד אחד הדוברים המובהקים של הימין הקיצוני — עד שתחילה היססתי אם להיענות לה בכלל. אך מכיוון שהדברים פורסמו, והעניין עצמו חשוב, אני בא להשיב.

לפיד התייחס לדברים שכתבתי אחרי פרשות לארנקה ותוניס. הוא מצא בהם רמז שהפיגוע הרצחני בלארנקה בוצע בשליחותה של ממשלת-ישראל.

איני יודע איך מצא לפיד רמז כזה. נדמה לי שגם במיקרוסקופ איראשפר היה לגלותו — משוטף מפני ששופר-דבר כזה לא עלה כלל על דעתי. לעומת זאת כזה בתי שפיגוע זה שירת את המדיניות של ממשלת-האחדות-הלאומית, ובא לה כמתנה מן השמיים. בבחינת: צדיקים — מלאכתם נעשית בידי אחרים.

אין זה הברל סמנטי. זהו הברל מהותי. אחר-כך באה פרשת חטיפתה של האוניה האיטלקית ורצח הנוסע היהודי-אמריקאי על סיפונה, והדבר אישר-בתרשאת את טענתי. וזו הטענה, במשטות גמורה: קיים שיתוף-פעולה אובייקטיבי בין אויבי

השלום משני צידי המיתרס. למרבה הצער לא קיים שיתוף-פעולה דומה בין שחרריה-השלום משני הצדדים.

טומי לפיד: מי עשה מה?

השלום משני צידי המיתרס. למרבה הצער לא קיים שיתוף-פעולה דומה בין שחרריה-השלום משני הצדדים.

טומי לפיד: מי עשה מה?

השלום משני צידי המיתרס. למרבה הצער לא קיים שיתוף-פעולה דומה בין שחרריה-השלום משני הצדדים.

טומי לפיד: מי עשה מה?

השלום משני צידי המיתרס. למרבה הצער לא קיים שיתוף-פעולה דומה בין שחרריה-השלום משני הצדדים.

טומי לפיד: מי עשה מה?

השלום משני צידי המיתרס. למרבה הצער לא קיים שיתוף-פעולה דומה בין שחרריה-השלום משני הצדדים.

טומי לפיד: מי עשה מה?

השלום משני צידי המיתרס. למרבה הצער לא קיים שיתוף-פעולה דומה בין שחרריה-השלום משני הצדדים.

טומי לפיד: מי עשה מה?

השלום משני צידי המיתרס. למרבה הצער לא קיים שיתוף-פעולה דומה בין שחרריה-השלום משני הצדדים.

טומי לפיד: מי עשה מה?

השלום משני צידי המיתרס. למרבה הצער לא קיים שיתוף-פעולה דומה בין שחרריה-השלום משני הצדדים.

טומי לפיד: מי עשה מה?

השלום משני צידי המיתרס. למרבה הצער לא קיים שיתוף-פעולה דומה בין שחרריה-השלום משני הצדדים.

טומי לפיד: מי עשה מה?

השלום משני צידי המיתרס. למרבה הצער לא קיים שיתוף-פעולה דומה בין שחרריה-השלום משני הצדדים.

טומי לפיד: מי עשה מה?

השלום משני צידי המיתרס. למרבה הצער לא קיים שיתוף-פעולה דומה בין שחרריה-השלום משני הצדדים.

טומי לפיד: מי עשה מה?

השלום משני צידי המיתרס. למרבה הצער לא קיים שיתוף-פעולה דומה בין שחרריה-השלום משני הצדדים.

טומי לפיד: מי עשה מה?

השלום משני צידי המיתרס. למרבה הצער לא קיים שיתוף-פעולה דומה בין שחרריה-השלום משני הצדדים.

טומי לפיד: מי עשה מה?

השלום משני צידי המיתרס. למרבה הצער לא קיים שיתוף-פעולה דומה בין שחרריה-השלום משני הצדדים.

אמנון דנקנר: מי חייב מה?

עד כאן אני יכול להסכים עם דנקנר. אך הצגת-הדברים על-ידו היא שקוממה אותי.

דברי דנקנר מתקבל הרושם כאילו אנהנו אנשי-השלום הישראליים, פעלנו למען אש"ף וערפאת, והם נהנו בנו בכפיות-טובה. הם חייבים לנו משהו, ואינם פורעים את החשבון. זהו אבסורד גמור.

אנהנו ישראלים. איננו פועלים מתוך אלטרואיזם לאומי, אנהנו פועלים למען קיומנו הלאומי, למען מדינת-ישראל, למען הצלת המדינה מפני הסכנת המאיומות עליה בהמשך הדרך.

איננו חייבים דבר לאש"ף, ואש"ף אינו חייב לנו דבר.

אנהנו מאמינים כי האינטרס העליון של ישראל מחייב את השגת השלום, וכי שלום כזה לא יתכן בלעדי אש"ף.

אנהנו מבקשים לשכנע את ראשי אש"ף כי גם העם הפלסטיני יקוּל לשלום, וכי לא יתכן שלום בלי הכרה בישראל ונכונות לרריקום עימה.

כך, יש צורך בשיתוף-פעולה בין שדריה-השלום משני הצדדים, בשם שיש שיתוף-פעולה אוטומטי בין מת-נגריה-השלום משני הצדדים.

אנהנו באים לומר לאש"ף שמדיניות-השלום משתנת את האינטרס הלאומי של העם הפלס-טיני — ואנהנו אומרים זאת כפטריוטים ישראליים, משרתי האינטרס הלאומי של ישראל.

איננו מבקשים תשובות מהצד השני, ואיננו מציעים לעשות תשובות לצד השני. אנהנו אומרים: השגת השלום היא אינטרס משותף. בלעדי לא תהיה תקומה — לא לישראל, לא לפלסטיניים.